

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ลต. ๑๗/๒๕๕๖

คดีหมายเลขแดงที่ ลต. ๑๗/๒๕๕๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ความ คดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายสุวัฒน์ ตระกูลโรจน์ ผู้คัดค้าน

เรื่อง คดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ขอให้มีการสั่งเพิกถอนผลการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่)

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งในการเลือกตั้งดังกล่าวผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน หมายเลข ๒ ต่อมาผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน หลังประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าว ความปรากฏว่า ผู้คัดค้านกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ กล่าวคือ ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่าย

/ในการเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงรายภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามระเบียบแล้วได้ความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้สมัครต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งซึ่งรับรองความถูกต้องพร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงรายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้คัดค้านจึงต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ แต่ผู้คัดค้านยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ ขอให้มีความสั่งเพิกถอนผลการเลือกตั้งของผู้คัดค้านและให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน ใหม่แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า แม้คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่ระยะเวลาเก้าสิบวันที่ผู้สมัครจะต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ ยังไม่เริ่มนับเพราะหลังจากประกาศผลการเลือกตั้งแล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องส่งประกาศผลการเลือกตั้งให้ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย

เพื่อแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๘๙ วรรคสอง แต่ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดเชียงรายไม่ได้ส่งประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยตรงกลับส่งประกาศ ผลการเลือกตั้งให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเพื่อมอบให้แก่ผู้คัดค้าน ปลัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงรายมอบให้ผู้อำนวยความสะดวกกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ส่งประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถือว่ามีการแจ้งประกาศ ผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านทราบอย่างแท้จริงในวันดังกล่าว ระยะเวลาเก้าสิบวันจึงเริ่มนับแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มิใช่ นับแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังที่ผู้ร้องอ้าง เนื่องจากประกาศ ผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งจะมีผลบังคับกับผู้คัดค้านได้ต่อเมื่อส่งประกาศ ผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านทราบตามมาตรา ๔๒ ผู้คัดค้านจึงยื่นบัญชีรายรับและรายจ่าย ในการเลือกตั้งภายในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายแล้ว อย่างไรก็ตามในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งตามที่ผู้ร้องอ้างผู้คัดค้านป่วย อยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรีโดยมีใบรับรองแพทย์เป็นหลักฐาน ผู้คัดค้านจึงไม่สามารถยื่นบัญชี รายรับและรายจ่ายในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ได้ ทำให้ผู้คัดค้านต้องยื่นบัญชีในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้านมิได้มีเจตนาที่จะไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง

/ภายในวันที่

ภายในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ และต้องถือว่าผู้คัดค้านยื่นบัญชีรายรับและรายจ่าย ในการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว ขอให้ยกคำร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำคัดค้าน และคำรับของคู่ความรับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งในการเลือกตั้งดังกล่าวผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน หมายเลข ๒ ต่อมาผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน หลังประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าว ผู้คัดค้านยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้ว เห็นว่า ผู้คัดค้าน ต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้าน จึงยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด มีผลให้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงมีคำวินิจฉัยสั่งการให้ยื่นคำร้องคดีนี้

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่าย ในการเลือกตั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่เห็นว่าเป็นไปตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งแล้วเห็นว่าการเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อประกาศผลการเลือกตั้ง คดีนี้ผู้คัดค้านรับว่าผู้คัดค้านได้รับประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (บางส่วน) ให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน ตามแบบ ส.ถ. ๑๗/๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งตามประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าวมีข้อความระบุไว้ตอนท้ายว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕” และเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้คัดค้านได้รับหนังสือแจ้งผลการเลือกตั้งตามแบบ ส.ถ. ๑๘ ซึ่งมีข้อความระบุว่า ให้ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง พร้อมแนบสำเนาประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นให้แก่ผู้คัดค้านด้วย ผู้คัดค้านจึงยอมทราบดีว่าวันประกาศผลการเลือกตั้งตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งและหนังสือแจ้งผลการเลือกตั้งที่ผู้คัดค้านได้รับคือวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มิได้บัญญัติให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับประกาศผลการเลือกตั้ง ส่วนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง

/ว่าด้วยการเลือกตั้ง

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๘๙ วรรคสอง ที่ระบุว่า ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติเห็นชอบให้ประกาศผลการเลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑๗ หรือ ส.ถ./ผ.ถ. ๑๗/๑ หรือ ส.ถ./ผ.ถ. ๑๗/๒ แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแจ้งผลการเลือกตั้งให้ผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งทราบตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑๘ นั้นเป็นการกำหนดรูปแบบของเอกสารประกาศผลการเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศและเป็นการกำหนดรูปแบบเอกสารการแจ้งผลการเลือกตั้งให้ผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งทราบ มิใช่ข้อบังคับว่าต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามระเบียบดังกล่าวแล้วจึงจะถือว่าเป็นการประกาศผลการเลือกตั้งตามกฎหมาย เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเห็นชอบตามรายงานของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้วก็จะประกาศผลการเลือกตั้งตามแบบที่ระบุในระเบียบดังกล่าว วันที่ที่ระบุว่าเป็นวันประกาศผลการเลือกตั้งในประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งตามแบบ ของระเบียบดังกล่าวจึงเป็นวันประกาศผลการเลือกตั้ง ดังนั้น เมื่อประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (บางส่วน) ตามแบบ ส.ถ. ๑๗/๑ ระบุว่าประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ วันดังกล่าวจึงเป็นวันประกาศผลการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง และประกาศผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นประกาศของ คณะกรรมการการเลือกตั้งในเรื่องแจ้งผลของการเลือกตั้ง มิใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างไรก็ดี ส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่า

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้านป่วยอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรีไม่สามารถยื่นบัญชีรายรับ และรายจ่ายในการเลือกตั้งได้ทำให้ต้องยื่นในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ นั้น เห็นว่า กฎหมาย บัญญัติให้ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้คัดค้านจึงมีระยะเวลาถึง ๙๐ วัน ที่จะยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง มิใช่มีเวลายื่น เพียงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ วันเดียว ระยะเวลาก่อนวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ก็ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านมีเหตุขัดข้องประการใดอันทำให้ไม่สามารถยื่นบัญชีรายรับและรายจ่าย ในการเลือกตั้งได้ ที่ผู้คัดค้านอ้างว่าป่วยในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ จึงไม่เป็นเหตุให้รับฟังว่า ผู้คัดค้านไม่มีเจตนาที่จะไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นวันประกาศผลการเลือกตั้ง วันครบกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งจึงเป็นวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีรายรับ และรายจ่ายในการเลือกตั้งในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นกรณีที่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีรายรับ และรายจ่ายในการเลือกตั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งต้องเพิกถอนผลการเลือกตั้งของผู้คัดค้านและให้มีการเลือกตั้งใหม่แทนผู้คัดค้านตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๖ วรรคสอง ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๙ วรรคสอง และวรรคท้าย

จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
อำเภอเชียงแสน ของนายสุวัฒน์ ตระกูลโรจน์ ผู้คัดค้าน และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงแสน ใหม่แทนผู้คัดค้าน.

นายราเชนทร์ วัชรพงศ์

นายเกียรติ เชียงปวน

นางจุฑามาศ วงศ์ศิวัชวิลาส